

2017-06-13

Inspektionen för vård och omsorg IVO
Box 53148
400 15 Göteborg

Dnr. 2017 BUN0126

Yttrande tillsyn IVO HVB Forum inkl bilagor

IVO begär att nämnden inkommer med yttrande över vad som framkom vid inspektionen, i förhållande till:

- 1. IVO begär nämndens yttrande över uppgifterna om samtycken till drogtester vid inskrivning samt föreståndarens rutin om drogkontroller en gång i månaden.**
- 2. Trygg och säker vård utifrån uppgifterna som lämnats av föreståndaren.**
- 3. IVO begär att nämnden redogör för hur all personal känner till sin rapporteringsskyldighet enligt lex Sarah och kommunens rutin (rutinen ska bifogas).**

Om nämnden finner att verksamheten har brustit i förhållande till gällande bestämmelser ska även vidtagna åtgärder redovisas.

Redovisning avseende punkter ovan:

1. Riksdag och regering fattar beslut om de nationella målen för samhällets insatser mot ANDT (alkohol, narkotika, doping och tobak). Målsättningarna är ett minskat bruk av tobak och alkohol och ett samhälle fritt från narkotika och doping.

Hylte kommuns vision är ett samhälle fritt från droger (även ANDT), där barn/ungdomar får info, kunskapsmaterial kring droger och dess påverkan på hälsa.

Vi i Hylte kommun tänker att ett gott socialt utvecklingsarbete handlar om vad som görs, vilka förebyggande insatser vi har för förfogande inne i verksamheterna. På HVB Forum har vi en tydlig och tät kommunikation med placerade barn/ungdomar kring dessa. Vårt kunskapsmaterial kring narkotika bruk/missbruk grundar sig på vetenskapliga artiklar och den presenteras för ungdomarna på ett förståndigt sätt, genom tolk samtal.

Det förebyggande arbete: att nå ungdomar/fånga varje enskild individ innan hen eventuellt hamnar i djup missbruk är avgörande och väldigt viktigt för oss. Vi har sedan 2015, juni månad (som ni borde känna till) börjat med att genomföra frivilliga drogtester för alla placerade ungdomar Enligt tidigare inspektionstillfällen var det helt ok att erbjuda och genomföra drogtester under ett samtycke. Innan jag som enhetschef införde dem arbetsuppgifterna har jag konsulterats/stämt av med era kollegor.

Ett samtycke (helst skriftligt) ska finnas och finns inom HVB Forums verksamhet innan en ny placering sker där både ungdom och hens god man (om en sådan finns i bilden) skall lämna sitt samtycke till att frivilligt lämna kontinuerliga drogtester och vid behov/vid misstankar. Detta uppskattas både från goda män samt de placerade ungdomarna på HVB Forum. Barn/ungdomar ställer upp på drogtester frivilligt.

2. På HVB Forum har vi säkerhet i fokus, både utifrån barn/ungdoms och personal perspektiv när det gäller Hot och Våld. Inom HVB verksamhet i Hylte kommun bedrivs säker och trygg vård för dem placerade ungdomar.

På HVB Forum har vi 12 placerade barn/ungdomar och en tillsyn dygnet runt. Ensamt arbete förekommer inte. Under tillsynen har ni fått schemat där det framgår att vi har en tät bemanning, bra anpassat i förhållande till antal placerade barn/ungdomar (12).

Lokalerna är anpassade och uppfyller dem säkerhetskrav som ställs på ett HVB. Vi har ett avtal med Securitas av 3 tillsyn per kväll/natt och personalen bär med sig 2 st. överfallsalarm som är direkt kopplade till Securitas med medhörning.

Rutinerna finns i *Kris pärmen*, som ni tog del av också medan ni var på besöket. Alla rutiner kring säkerhets åtgärder är kända av samtlig personal. Kompetenshöjning för ordinarie och vikarie görs kontinuerligt. HLR utbildning är inbokad för 28 juni kl. 10.00–12.00.

Personal på HVB Forum har genomgått följande utbildningar år 2017:

(31/1- Hedersrelaterat våld och förebyggande narkotika insatser, 15/2 Radikaliseringens psykologi, Traumafokuserad missbruksvård, 29/3 Suicid prevention och självskada beteende, 16/5- Att möta ensamkommande ungdomar med avslagsbeslut (halva personal grupp), Självordsprevention, depression och riskbedömning (halva personal grupp),

Vi har planerade inbokade utbildningar till hösten:

26/9- - Rätt att veta! (En utbildning om att samtala med unga nyanlända om frågor som rör hälsa, sexualitet och jämställdhet).

Hösten oktober 2017 (återkommer med datum) HAP (Hasch och avvägningsprogrammet). HVB Forum bedriver en trygg och säker vård med god kvalitet och utifrån BBIC. (Barnets behov i centrum). Varje barn/ungdom har en individuell anpassad vård plan och ett genomförande plan som hålls levande. Ungdomarna är delaktiga i genomförande av dessa.

3. Lex Sarah gäller inom socialtjänsten, i verksamheter enligt lagstiftningen om stöd och service till vissa funktionshindrade och vid Statens institutionsstyrelse.

Enligt bestämmelserna om lex Sarah i socialtjänstlagen, SoL, och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS, ska:

-anställda genast rapportera missförhållanden och påtagliga risker för missförhållanden till den som bedriver verksamheten

-den som bedriver verksamheten utreda och avhjälpa eller undanröja det rapporterade missförhållandet utan dröjsmål

-den som bedriver verksamheten, om det visar sig att missförhållandet är allvarligt, snarast anmäla det till Inspektionen för vård och omsorg (IVO).

Rapporteringskyldighet gäller för alla som är verksamma inom HVB hemmet:

-Anställda

-Uppdragstagare

-Praktikant eller motsvarande, under utbildning, och deltagare i arbetsmarknadspolitiska åtgärder

Information gavs till anställda angående rapporteringskyldigheten. Med tanke på att en medarbetare som inspektörerna talade med inte kände till dessa ordentligt har enhetschefen bokat in en tid under APT för en gemensam genomgång/repetition av Lex Sarah.

Blanketterna:

-Rutin för rapportering enligt Lex Sarah och Lex Sarah rapport om missförhållanden finns bifogade samt fanns självklart inom vår Rutinhandbok sedan starten (1/12 2015).

Svjetlana Miletic

Enhetschef HVB Forum och Stödboendet Lotsen

Lex Sarah - Rapporteringsrutin för HVB hem för ensamkommande barn och ungdomar

Definitioner:

Lex Sarah är det vardagliga namnet på 14 kap. 3 § i socialtjänstlagen, som föreskriver att var och en som är verksam inom omsorger om äldre människor eller människor med funktionsnedsättning ska vaka över att dessa får god omvårdnad och lever under trygga förhållanden. Lagen föreskriver också att den som uppmärksammar eller får kännedom om ett allvarligt missförhållande i omsorgerna om någon enskild genast ska anmäla detta till socialnämnden. Denna anmälningsskyldighet gäller också yrkesmässigt bedriven enskild verksamhet. Bestämmelsen trädde i kraft den 1 januari 1999.

Bestämmelsen har sedan dess skärpts. Den senaste ordalydelsen är från den 1 juli 2011.

Vad som är ett missförhållande eller ett allvarligt missförhållande är inte statistiskt utan måste bedömas i varje enskilt fall utifrån den enskildes situation och förutsättningar och en rad övriga faktorer så som lagstiftning, praxis, beprövad erfarenhet, politiska styrdokument, med mera. Socialstyrelse ger vis vägledning i sina föreskrifter och i sin handbok Lex Sarah 2010. En rapport om ett missförhållande ska göras till närmaste chef. Är chefen involverad i missförhållandet ska rapporten lämnas in till dennes chef.

Mottagande chef ska vid mottagandet göra en bedömning om det anmälda missförhållandet utgör ett omedelbart hot mot någons fysiska eller psykiska hälsa och om det därmed föreligger behov av att vidta omedelbara åtgärder.

Rapporten ska därefter i original skickas till kommunledningsförvaltningen utåt nämndsekreterare ansvarar för att rapporten diarieförs och förs in i förvaltningens statistiska underlag. Till rapporten ska bifogas uppgifter om eventuellt vidtagna omedelbara åtgärder. Ersättare som mottagare av rapporten är kommunchefen för kommunledningsförvaltningen utåt. Rapporter under jourtid (kvällar, nätter, helger och heldagar) som inte kan vänta till närmaste vardag sker till närmaste chef och ytterst till kommunchef för kommunledningsförvaltningen utåt i dennes bostad eller på mobiltelefon.

För rapporten används blankett: Blankett Lex Sarah rapport om missförhållanden som finns på kommunens hemsida. (Räcker inte utrymme kan bilagor bifogas).

Det ska framgå av rapporten vem som rapporterat om missförhållandena, vad dem bestod och vilka åtgärder som vidtagits med anledning av rapporten.

Rutin för rapportering enligt Lex Sarah

§ 1 Vem ska rapportera?

Skyldigheten att rapportera missförhållanden och risker för missförhållanden gäller:

- Anställda
- Uppdragstagare (tex bemanningssekreterare)
- Praktikanter eller motsvarande under utbildning

§ 2 Rutinen omfattar

Personer som har biståndsinsatser enligt socialtjänstlagen i form av omvårdnad, stöd och behandling. Individer som kan komma ifråga för insats enligt socialtjänstlagen omfattas även av rutinen, det innebär att en individ omfattas av rutinen redan vid aktualisering.

§ 3 Återkommande information om skyldigheten att rapportera

IFO chef eller enhetschef för HVB skall tillse att all berörd personal får information kring rapporteringsskyldigheten vid anställning, praktik eller uppdrag. Information utöver detta skall ske årligen.

§ 4 Vad ska rapporteras

Rapporteringsskyldigheten gäller missförhållande eller påtaglig risk för riskförhållanden som drabbar en eller flera individer som får insatser eller kan komma fråga för insatser inom socialtjänsten.

Med missförhållande avses såväl utförda handlingar som handlingar som någon av försummelse eller av annat skäl undanlätit att utföra och som innebär eller har inneburit ett hot mot eller har medfört konsekvenser för den enskildes liv, säkerhet eller fysiska eller psykiska hälsa.

Ett exempel kan vara bemötande av enskilda som klart avviker mot grundläggande krav på självbestämmande, integritet, trygghet och värdighet. Andra exempel kan vara fysiska övergrepp som slag, hårda tag, eller psykiska övergrepp som hot, bestraffning, skrämelse eller kränkningar.

§ 5 Hur ska rapporteringen göras?

Anmälan upprättas av rapporteringsskyldiga via framtagen blankett Lex Sarah - Rapport om missförhållande eller risk för missförhållande.

§ 6 Mottagare av rapporten

Rapporteringsskyldigheten skall göras fullgöras till ansvarig nämnd, dvs Barn och ungdomsnämnden. Ansvarig nämnd kan utse ansvarig tjänsteman för mottagare och utredare av upprättade rapporter om missförhållande eller risk för missförhållanden IFO chef och enhetschef för HVB utses till mottagare och utredare av upprättade rapporter.

§ 7 Undantag

I de fall rapporten avser ett missförhållande eller påtaglig risk för missförhållande rörande chef för individ och familjeomsorgen eller enhetschef för HVB skall rapporten lämnas till barn-och ungdomschefen för utredning.

§ 8 Utredning och dokumentation

Ett missförhållande eller påtaglig risk för riskförhållanden missförhållande ska dokumenteras och utredas utan dröjsmål samt omedelbart vidta nödvändiga åtgärder.

Ärendet med samtliga tillhörande handlingar skall diarieföras i Hylte kommuns ärende- och dokumenthanteringssystem- **Platina**. Ärendet skyddas i enlighet med gällande lagstiftning, dvs offentlighet - och sekretesslagen samt personuppgiftslagen men är för övrigt en allmän handling som skall registreras utan dröjsmål.

IFO chef och enhetschef för HVB är ansvariga att bedöma och utan dröjsmål vidta nödvändiga åtgärder som situationen kräver i första hand och sedan för att utreda det inträffade fortlöpande enligt nedan:

Dokumentationen av utredningen skall utvisa:

1. Vad det rapporterade missförhållandet eller risken för ett missförhållande har bestått i och vilka konsekvenser det har fått eller kunde ha fått för den enskilde,
2. när den muntliga eller skriftliga rapporten har tagits emot,
3. när och hur missförhållandet eller risken för missförhållandet har uppmärksamats,
4. när missförhållandet har inträffat,
5. de orsaker till missförhållandet eller risken för missförhållande som har identifierats,
6. om något liknande har inträffat i verksamheten tidigare och i så fall varför det har inträffat igen,
7. bedömning av om något liknande skulle kunna hända igen.

Av dokumentationen ska det vidare framgå

1. vilka åtgärder som har vidtagits för att undanröja eller avhjälpa missförhållande eller risken för ett missförhållande samt tidpunkt för dessa,
2. vad som i övrigt framkommit under utredningen, och
3. vilket beslut eller ställningstagande som utredningen avslutats med

För varje uppgift som dokumenteras under utredningen ska det framgå

1. vilket datum uppgiften dokumenterats,
2. varifrån uppgiften kommer,
3. vad som är faktiska omständigheter och vad som är bedömningar, och
4. vem (namn och befattning eller titel) som har dokumenterat uppgiften

§ 9 Anmälningsskyldighet till Socialstyrelsen

Ett allvarligt missförhållande eller risk för ett allvarligt missförhållande skall snarast anmälas till Socialstyrelsen., det kan vara uppenbart redan vid mottagandet av rapporten eller först i ett senare skede när utredningen genomförts eller avslutats.

Om utredningen inte är avslutad när anmälan till Socialstyrelsen görs ska utredningen lämnas in så snart den har färdigställts och senast två månader efter att anmälan gjordes.

Utredningen kan också visa att ett allvarligt missförhållande eller risk för missförhållande inte föreligger, som skulle initiera en anmälan till Socialstyrelsen.

§ 10 Beslut

Utredningen skall avslutas med ett beslut av IFO chef och enhetschef för HVB. I beslutet skall det framgå huruvida ärendet skall anmälas till Socialstyrelsen eller inte.

Ärendet samt beslut informeras Barn och ungdomsnämnden.

§ 11 Information samt stöd till enskilda samt anställda

Information om samt stöd till enskilda som berörs ska ges om rapporten som upprättats och om eventuella åtgärder som vidtagits.

Information skall också ges till berörda om beslut fattas om anmälan till Socialstyrelsen.

Anställda som berörs av ärendet har rätt att få stöd. Bestämmelserna om arbetsgivarens skyldigheter att tillhandahålla stöd finns i arbetarskyddsstyrelsens föreskrifter. (AFS 1999:7)

LEX SARAH

Rapport om missförhållande eller
risk för missförhållande

UPPGIFTSLÄMNARE

Rapport lämnad av	Befattning:
Kontaktuppgifter (telefon, e-postadress)	Enhet:
Mottagare av rapporten:	Rapporteringsdatum:

RAPPORTEN BERÖR

Den enskildes namn:	Den enskildes personnummer:
Enhetens namn:	Enhetschef:

BESKRIVNING AV MISSFÖRHÅLLET ELLER RISKEN FÖR MISSFÖRHÅLLANDE

Tidpunkt för händelsen:	Plats för händelsen:
Beskriv det rapporterade missförhållandet eller risken för missförhållande:	
<div style="border: 1px solid black; height: 60px;"></div>	
Beskriv de konsekvenser som detta har fått eller kunde fått för den enskilde.	
<div style="border: 1px solid black; height: 60px;"></div>	
Vilka omedelbara åtgärder har vidtagits för att undanröja eller avhjälpa missförhållandet eller risken för missförhållande ?	
<div style="border: 1px solid black; height: 60px;"></div>	

Datum:	
Namnteckning :	Namnförtydligande: